

Het Straatnamen-abc

Einsteinstraat

Tussen Tamboer en Huygensstraat.

Albert Einstein wordt op 14 maart 1879 geboren te Ulm, destijds binnen het Duitse Keizerrijk gelegen in het Koninkrijk Württemberg. Albert Einstein is een van de grootste fysici aller tijden, vooral beroemd geworden door zijn relativiteitstheorie. Deze theorie brengt niet alleen een totale omwenteling teweeg in de fysica, maar heeft door de nieuwe opvattingen over ruimte en tijd ook daarbuiten enorme invloed.

Einstein is van geboorte Duitser, verwerft de Zwitserse nationaliteit en studeert aan de Technische Hogeschool te Zürich elektrotechniek. Van 1902 tot 1909 is hij werkzaam bij de Octrooiraad te Bern; daarna wordt hij hoogleraar in Zürich en Praag. In 1913 wordt hij gekozen tot lid van de 'Akademie der Wissenschaften' te Berlijn. In 1914 verkrijgt hij weer de Duitse nationaliteit en wordt hij hoogleraar aan de universiteit te Berlijn (1914-1933) en directeur van het Kaiser Wilhelm Institut für Physik. In 1920 wordt hij ook bijzonder hoogleraar te Leiden, feitelijk tot tegen de Tweede Wereldoorlog, officieel tot in 1946. In 1933 bij het aan de macht komen van de nazi's, doet Einstein, jood en zionist zijnde, afstand van het Duits staatsburgerschap, trekt zich terug uit de Berlijnse Akademie en vestigt zich, na een kort verblijf in België en Engeland, in de Verenigde Staten, waar hij hoogleraar theoretische fysica wordt in New York, tot zijn emeritaat in 1945. In 1941 wordt hij genaturaliseerd tot burger van de Verenigde Staten.

Voor zijn verdiensten voor de theoretische fysica en speciaal voor zijn ontdekking van de wet van het foto-elektrisch effect wordt hem de Nobelprijs voor natuurkunde voor 1921 toege

kend.

Als in 1939 enkele Amerikaanse fysici het plan opvatten de atoombom te ontwikkelen, verzoeken zij Einstein als gezaghebbend fysicus een brief te schrijven aan president Roosevelt en deze te wijzen op de mogelijkheden van kernsplijting voor het ontwerpen van een militair wapen. Na de verwoesting van Hiroshima in 1945 wordt Einstein een militant voorvechter voor internationale vrede. Hij is een leidend figuur van de Liga für Menschenrechte. Als mens is Einstein idealist, gekant tegen alle vormen van autoriteitsdwang en militarisme; op godsdienstig gebied vrijdenker. Zijn grote populariteit is mede te danken aan zijn sociale bewogenheid, integriteit, eenvoud, humor en beminnelijkheid.

Bij de stichting van de staat Israël in 1948 weigert hij het aan hem aangeboden presidentschap.

Einstein overlijdt op 18 april 1955 in Princeton, New Jersey.

In het dagelijks leven is de naam Einstein synoniem geworden met grote intelligentie.

Bron: Teylermuseum Haarlem

Christ van Eekelen, Heemkunde Boxtel